

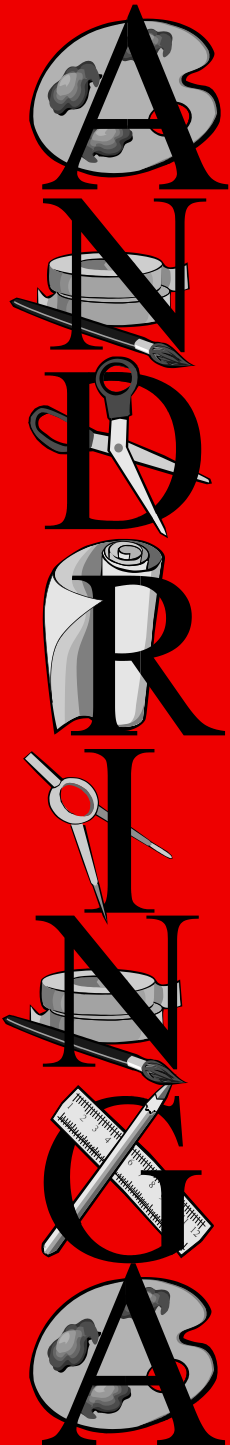
December 2009

Andringa Staach Nijs

50

Familiekrantje van de
Andringa Stichting

Jubileum nummer

ANDRINGA STICHTING ADRESSEN

Correspondentieadres (en tijdelijk secretariaat)

Mw. Tsjikke Andringa
Leeuwerikstraat 5
9269 NB VEENWouden
Tel. 0511 – 472207 **E-mail adres: andringastichting@hetnet.nl**

Voorzitter (ad-interim)

Dhr. Herman Andringa
Hoofdweg 205
8474 CG OLDEHOLTPADE
E-mail: herman.andringa@home.nl

Penningmeester

Mw. Eppy Andringa - Bijma
Waterlelie 5
9291 JP KOLLUM

Alle geldhandelingen voortaan alleen via onze ING Zakelijke Rekening:

Girorekening 99008 – t.n.v. Andringa Stichting, Waterlelie 5, 9291 JP Kollum

Beheer Andringa Boeken en Kalenders m.i.v. 1 maart 2008:

Mw. Ida Okx – Andringa
Soolstede 2
8426 AT APPELSCHA Tel. 0516 – 431453 (of 06 – 10 33 52 87)
Na ontvangst van het bedrag op gironummer van de Andringa Stichting krijgt u het bestelde thuisgestuurd. Persoonlijk afhalen en betalen kan ook, maar wel na afspraak. Meer informatie, zie omslag.

Eindredacteur ASN – Andringa Staach Nijs

Dhr. Piet Andringa
Bouwmeestershoeve 208
7326 RP APELDOORN

Beheer Andringa familie archief – ook voor al uw familieberichten !!!

Mw. Tsjikke Andringa
Leeuwerikstraat 5
9269 NB VEENWouden
Tel. 0511 - 472207
E-mail: tsjikkeandringa@hetnet.nl of andringastichting@hetnet.nl

© Andringa Stichting

Niets uit deze uitgave mag worden vermenigvuldigd en/of openbaar gemaakt door middel van druk, fotokopie, microfilm, internet of op welke andere wijze ook, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de Andringa Stichting.

Lees eerst deze pagina van Andringa Staach Nijs nummer 50 (ASN 50) met vragen, opmerkingen en mededelingen!

DE 50^E EDITIE, DUS JUBILEUMNUMMER !!!

Wie heeft alle vorige Andringa Staach Nijs nummers nog in zijn/haar bezit?

**INDIEN GEEN BELANGSTELLING VOOR DIT FAMILIEKRANTJE
STUUR HET INCLUSIEF ADRESETIKET RETOUR**

Een **abbonement** op ASN kost jaarlijks **vanaf 2010 € 10,-**
Een **extra gift** is altijd **van harte welkom**, hartelijk dank alvast.

Meer informatie over de financiën vindt u op pag. 20

Vanaf ASN 50 worden weer **blanco acceptgirostroken** mee verzonden.

Alle betalingen voortaan graag **inclusief vermelding van familiecode, naam en adres** per acceptgirostrook, overschrijvingskaart, telebankieren, **periodieke overschrijving** en/of **automatische incasso**.

Girekening 99008 – t.n.v. Andringa Stichting, Waterlelie 5, 9291 JP Kollum

BELANGRIJKE INLEIDING, ook bij dit jubileumnummer ASN 50

Weet u met hoeveel mensen de Andringa Werkgroep is gestart in 1981? Bijna 20!
Weet u hoeveel bestuurders er nu nog actief zijn voor de Andringa Stichting? **5...**
Ja, ja, u leest het goed, **slechts vijf**! Eentje heeft al jaren geleden aangegeven dat hij wil stoppen, iemand anders uit het bestuur kampt regelmatig met gezondheidsklachten, moeten wij dan binnenkort met **slechts drie** personen de kar trekken???
Echt waar, wij zitten te springen om versterking, grijp die kans en doe mee!
Jong en oud, van harte welkom! Daarom nogmaals een dringende oproep:

Vrijwilligers gevraagd !

Wij zijn nog steeds vol goede moed (maar soms vol wanhoop...) op zoek naar mensen die in een **werkgroepje** willen meedraaien (denk daarbij ook aan familiedag, familiearchief, familiekrantje)

en/of mensen die het huidige **Andringa Stichtings Bestuur** willen komen versterken, assisteren en ondersteunen!!!

Het kleine groepje bestuurders redt het niet meer zonder extra hulp!

**Denk niet te lang na, maar reageer snel,
iets voor u, voor jou? Mail, schrijf of bel !**

Interim-voorzitter is een mooie titel. Tijdelijk voorzitter. Hoe tijdelijk kan tijdelijk zijn? Nou heel tijdelijk. Precies zoals ons bestaan op de aarde. Wij toeven maar een beperkte tijd op de grote ronde bol. Ons lichaam gaat soms wat langer mee, althans als we het niet laten verbranden. Tenslotte valt het lichaam uiteen in miljoenen deeltjes materie en worden we deel van de aarde (als stof). Moedertje Aarde, wel te verstaan. Moedertje aarde zorgt voor ophef en vermaak. In Kopenhagen zijn op dit moment 15.000 mensen (u leest het goed, vijftienduizend aardbewoners) samen om over ons Moedertje te praten. Waar het naar toe moet met onze planeet nu het klimaat zo slecht is. Zou die goede Sint wel komen, denk ik dan meteen. Het is vreemd gestemd met de wereld. De meerderheid ziet als grootste probleem de opwarming van de aarde... Zeker, de aarde wordt warmer, dat wijzen metingen uit, hoewel dat kleine beetjes zijn kan het grote gevolgen hebben. Volgens deskundologen wordt de opwarming in grote mate veroorzaakt door ons zelf: wij dus met zijn allen. Mij lijkt dat niet het warmer worden, maar het te grote aantal bewoners het echte probleem is. Overbevolking kortom. Ach wat zou het mooi zijn als die deskundologen dat punt als probleem bij de kop zouden pakken. De miljarden dollars, die nu uitgetrokken gaan worden om de CO2 uitstoot te verminderen, kunnen dan ingezet worden om de wereldbevolking op een verantwoorde wijze te decimeren... Met al dat geld kan dan een beleid worden gevoerd dat recht doet aan de verbetering van het leefklimaat. Tot mijn verbazing gaat het bijna nooit over de problematische bevolkingsgroei. Wij verpesten de atmosfeer, wij verdringen dieren en planten, we plegen roofbouw op onze aardschatten en we putten de aarde uit. Thomas Malthus, onderkende dit probleem al in de 19^e eeuw. Ook in de zestiger jaren van de vorige eeuw is er stevig gehamerd op de noodzaak van geboortebeperving. Economische dogma's over groei, religieuze en ethische opvattingen staan aanpak van de overbevolking in de weg, zo lijkt het. Het weer hebben we niet in de hand. We kunnen niet verder dan een week voorspellen hoe het weer eruit ziet. We zijn dus helemaal niet in staat te voorspellen hoe de aarde reilt en zeilt over 100 jaar. Misschien zijn we interim-bewoners op aarde en wonen er over 100 miljoen jaren geen mensen meer op deze planeet. De toekomst is totaal duister, hoe verder weg het verleden is, hoe meer het vervaagt. Terwijl het heden slechts bestaat uit persoonlijke opvattingen. Hoe dan ook, aan de groei van de bevolking kunnen we wél iets doen en aan het weer (nog) niet (of heel beperkt).

Wat heeft deze politiek-filosofische beschouwing te maken met onze genealogische club? Meer dan u wellicht denkt. Om te beginnen is het boeiend om te weten welk aandeel de familie Andringa heeft geleverd in de toename van de wereldbevolking. En op welke wijze kunnen wij een bijdrage leveren aan de

stabilisering van het aantal wereldburgers. Onlangs las ik dat er op dit moment net zoveel mensen op de aarde wonen dan er vanaf het begin van de mensheid op hebben geleefd! Sterk hè. Hoe zit dat met de Andringa's. Als alle gegevens op handige wijze in de computer zouden zitten dan zouden we met een druk op de knop een antwoord kunnen hebben. Helaas, helaas is het nog niet zo ver. Daarvoor moeten er eerst een paar Andringa vrijwilligers in de automatisering duiken. Natuurlijk komt dat nog wel. Evenals een website. Nu de wensen naar voren komen noem ik maar gelijk nog enkele andere toekomstige mogelijkheden, zoals nader onderzoek naar familierelaties, familiegeschiedenis, statistische feiten en andere interessante weetjes. Daarvoor zijn familieleden nodig die energiek en creatief zijn, kunnen schrijven en de handen uit de mouwen willen steken om nieuw elan te brengen in de activiteiten van onze familie stichting.

Over dit alles mijmerde ik toen kort geleden onze eerste voorzitter van de Andringa Stichting, Sjoerd Andringa, (ZG 2114) in Meppel werd gecremeerd op 90 jarige leeftijd. Een gezegende leeftijd. De crematie was werkelijk stijlvol. Het leven van Sjoerd werd op zeer waardige wijze herdacht en op warme wijze werd afscheid genomen van een erudiete man met een mooi gelukkig leven. Het was verdrietig maar niet zielig, zal ik maar zeggen. Er werd gezongen door een echt koor, er werd met humor gesproken door de kinderen en enkele vrienden, er kraaiden kinderen in het rond. Het was mooi.

Herman Andringa (NB 22114)

IN MEMORIAM: SJOERD ANDRINGA (ZG)

Bij het afscheid van Sjoerd Andringa (ZG 2114)
(*Wartena 23-11-1918 † Wolvega 19-11-2009)

Deze foto is genomen rond het 25-jarig bestaan van de Andringa werkgroep/stichting. Sjoerd zijn vrouw Janke was toen reeds overleden.

January 17th 1981 - January 17th 2006

25 years ANDRINGA FOUNDATION

Indeed, this year we celebrated our **25th anniversary!**

The reunion for the committee members of the "first hour" was held on January 17th 2006 in Friesland at **our ex-chairman Sjoerd Andringas** apartment at Heerenveen, exactly 25 years after the first meeting when

Andringas were invited by genealogist Ype Brouwers in Leeuwarden.

Of course we talked about the past, but also about the future!

De volgende woorden zijn in het Fries bij de plechtigheid uitgesproken:

Wat is het eigenlijk bijzonder dat ik hier mag staan op de dag dat wij afscheid nemen van Sjoerd Andringa. Ik, Tsjikke Andringa, draag dezelfde achternaam, maar ik ben helemaal geen familie... Jullie ouders (heit & mem) Jinse & Elske, waren 62 jaar toen ik hen voor het eerst ontmoette. Na die eerste keer volgden er veel meer; vele jaren lang bleven die contacten. Wat ben ik blij en dankbaar dat ik hen allebei zo'n lange tijd heb mogen meemaken.

Die eerste ontmoeting met jullie heit & mem op 17 januari 1981 in Leeuwarden was achteraf voor de Andringa's een heel belangrijke dag. Op die zaterdagmiddag waren ± 15 Andringa's aanwezig op uitnodiging van genealoog Ype Brouwers om te achterhalen of er belangstelling was voor meer onderzoek naar de grote Andringa familie... Een paar Andringa's uit de aanwezigen was familie van elkaar, maar de meesten niet. Op die middag werden de eerste afspraken gemaakt om zo snel mogelijk een grotere groep Andringa's uit heel Nederland te benaderen om eigen familiegegevens door te geven, te polsen of zij geld in dit project wilden steken en uit te nodigen voor een familiedag. Sjoerd had die genealoog trouwens al eerder ontmoet in november 1980 op een bijeenkomst van het Genealogisch Werkverband, waar Ype een indrukwekkend verhaal over de Andringa familie hield. Ook merkten wij meteen op die eerste middag dat Sjoerd uiterst geschikt zou zijn om als voorzitter op te treden!

Reeds op 21 maart 1981 werd de eerste Andringa familiedag gehouden, er kwamen in Akkrum 250 bezoekers! Vooral door Sjoerd zijn innemende manier van presenteren, zijn duidelijke uitleg, zijn vriendelijke, rustige, betrouwbare uitstraling en het enthousiasme van de werkgroep, werd deze eerste familiedag een groot succes! Er werden vele donaties toegezegd voor het onderzoek om zo veel mogelijk Andringa gegevens voor een familieboek te verzamelen. Met man en macht ging de Andringa Werkgroep aan de slag! Wij vergaderden bij de werkgroepsleden thuis, overal in het land. De eerste keer in Exloo was op 25 april 1981; gisteravond vond ik die uitnodiging terug met Sjoerds tekening van hun huis. Na heel veel werkgroepsvergaderingen, redactiebijeenkomsten, Andringa Staach Nijs krantjes, schrijven, typen en uren correctiewerk kon in 1985 het eerste Andringa Familieboek worden aangeboden. In datzelfde jaar werd de Andringa Stichting een feit. In 1988 was onder leiding van Sjoerd de Engelse vertaling klaar, die wij (Sjoerd, Janke en ik) in Chicago hebben aangeboden op de eerste Andringa Family Day. In 1996 werd al een tweede Andringa boek gepubliceerd. Meer informatie over die eerste jaren staat in het voorwoord door Sjoerd in Andringa Boek nr. 1. Wij zijn nog altijd actief, maar het bestuur is nu wel veel kleiner. Wij hopen nog dit jaar ASN krantje nr. 50 uit te geven. Elk schrikkeljaar wordt een Andringa familiedag georganiseerd. Sjoerd en Janke waren er allebei in 2004 nog bij aanwezig!

Sjoerd Exloo (zo noemden wij hem meestal, want in Leeuwarden woont ene Sjoerd Andringa die als persfotograaf heeft meegewerkt aan de beide Andringa boeken): zo gewoon en zo bijzonder! Zijn laatste levensjaren waren voor hem en jullie zwaar, maar ik hoop dat jullie hem binnenkort weer kunnen herinneren zoals hij was met zijn vrolijke glimogen! Vriendelijk, fries, creatief, deskundig, zorgzaam, wijs en met zo'n mooi handschrift. Sjoerd, een prima voorzitter! Ik heb nog geen betere meegemaakt. Hij opende en beëindigende elke vergadering op tijd, wist elke keer, ondanks de vele agendapunten, alles correct en in goede banen te leiden. Iedereen kreeg een kans om zijn/haar woordje te zeggen en werd met respect in zijn/haar waarde gelaten. Elk agendapunt werd na behandeling kort en duidelijk samengevat. Het was bovendien altijd erg gezellig, wij beschouwden elkaar als één grote familie! De Andringa Werkgroep, later de Andringa Stichting, is en blijft Sjoerd en Janke Andringa – van der Heide heel veel dank verschuldigd voor hun enorme inzet! (ta)

Tot slot nog enkele regels uit Sjoerd zijn 'Fryske Ferskes' poëzieboekje.

De band van gulle vriendschap blijft eeuwig bestaan:
dan zullen wij allen ons pad met vreugde gaan.
In lichte en donkere dagen, aan deugd en waarheid trouw;
vergeet daarbij niet het bloempje zo helder blauw.

(Nieuwsgierig naar meer versjes uit dat boekje? Kijk op achterblad van ASN)

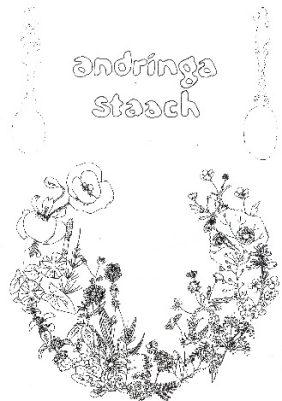
FAMILIEBERICHTEN

Nieuwe en/of gewijzigde familieberichten (voor zover bekend) die nog niet zijn opgenomen in de ANDRINGA BOEKEN deel I (1983) en deel II (1996) en in ASN 32, 34, 36, 38, 40, 42, 44, 46 en 48. Onderstreepte woorden zijn bijstellingen uit vorige ASN nummers.

Wilt U eventuele fouten, onvolledige berichtjes en/of aanvullingen

zo spoedig mogelijk doorgeven aan het Andringa familie archief:

Tsjikke Andringa - Leeuwerikstraat 5 – 9269 NB – Veenwouden
(tel. 0511-472207) of per e-mail: tsjikkeandringa@hetnet.nl

Allereerst een codebijstelling in familietak GA en naamswijziging bij tak IA:

- GA 12111 **Marja Andringa & Nico Seip** met dochter Joyce Andringa
(oude code was: GA 1211)
- GA 12112 **Vincent & Nina Andringa – van der Vange** met zoon Thomas
Andringa (oude code was: GA 12111)
- IA 1121 **Achternaam Michelle Willemijn Mol** (* 25 aug. 1987 te Breda)
is bij Koninklijk Besluit per 28 maart 2007 gewijzigd in **Andringa**

**Getrouwd / Geregistreerd Partnerschap / Samenwonend
<<Echtscheidingen worden tussen haakjes << ... >> vermeld >>**

- HA 1133 **Jennifer Elisa Andringa** en **Remco Vonk**
te Amsterdam op 19 mei 2004
- HA 11331 **Stephan Franciscus Andringa** en **Nathalie van der Sluis** te
Haarlem op 27 aug. 2004. << huw. ontb. d. sch. ± eind 2008 >>
- SA 1211 **Gerbrich Andringa** en **Robert Prins**, samenwonend
te Chester (Engeland) sinds mei 2009
- YP 12313 **Heert Andringa** en **Ellen Kuiper** te Deventer in juni 2006
<<1e huw. Heert met Sineke Oegema in 1995 ontb. d. sch.>>
- YP 22111 **Elco Andringa** en **Monique Nippels**,
samenwonend te Ede sinds 2005
- ZG 1211112 **Freek Andringa** en **Marijke Plomp** te Hoofddorp op 3 apr. 2009

Geboren

- HA 1133 **Sibe Bastiaan Vonk** te Amsterdam op 16 aug. 2006,
zoon van Remco en Jennifer Elisa Vonk – Andringa
- LE 2142 **Nienke Henriëtte Coby Andringa** te Veghel op 23 juni 2007,
dochter van Koen en Daphne Andringa - Bakker
- NB 221131 **Nathan Sem (Nathan) Andringa** te Bergen op Zoom op 2 juni
2009, zoon van Rinke en Annechien Andringa – Broekmeijer
- SA 11321 **Brechtsje Elly Andringa** te Aalzum op 7 oktober 2008,
dochter van Sjoerd en Grytsje Andringa – v.d. Wijk
- SA 12112 **Mads Isaak Andringa** te Anjum op 29 mei 2009,
zoon van Egbert Anne en Marieke Andringa - Haver
- YP 12313 **Sjoerd Daniël Andringa** te Deventer op 19 sept. 1996 en
Gerrit Eelco (Gerko) Andringa te Deventer op 21 juli 1998,
zoons van Heert en Ellen Andringa - Kuiper
- ZG 21141 **Kars Zoethout** te Heerenveen op 9 mei 2007,
zoon van Theun en Nynke Zoethout - Andringa
- ZG 21141 **Sanne Platje** te Emmeloord op 17 nov. 2006,
dochter van Joannes en Yfke Hinke Platje - Andringa
- ZG 1211111 **Friso Roelof Andringa** te Rotterdam op 21 mei 2009,
zoon van Roelof en Marleen Andringa – Mommertz
- ZG 1211112 **Renske Andringa** te Hoofddorp ?? op 28 juni 2009,
dochter van Freek en Marijke Andringa – Plomp

Overleden

- GA 121 **Francina Catharina (Stien) Andringa – van der Wilk** (1913) te Den Haag op 20 okt. 2009, wv. Johannes Gerardus Andringa
- KA 134 **Gerritje Johanna (Greet) Andringa – Krabbenbosch** (1912) te Gouda op 15 sept, 2007, wed.v. Freerk Andringa
- LE 1211 **Gerardus (Gerrit) Andringa** (1934) te Bolsward op 16 mei 2009, ev. Catharina Regina (Ciel) Andringa - Flapper
- NB **Ale Kuiken** (1926) te St. Annaparochie op 13 sept. 2009, ev. Wietske Kuiken – Andringa
- SA 116 **Jisseltje (Jis) Mulder – Andringa** (1941) te Burgum (wonende te Hurdegaryp) op 28 jan. 2009, ev. Arjen Mulder
- SA 1131 **Marijke Andringa – Brolsma** (1932) te Giekerk op 7 mei 2009, (sinds 31-3-1980 wed.v. Pieter Tjeerdsma),ev. Berend Andringa
- VC 1 **Trijntje Sybrens Stienstra - Andringa** (1844) op 10 apr. 1924, **Jochum Jans Stienstra** (1844) 29 jan. 1926, beiden te Hallum
- YA 212 **Sjiewwke Hartholt – Andringa** (1918) te Hardenberg op 21 april 2009, wed.v. Gerrit Jan Hartholt
- YB 121 **Dirkje (Dukke) Harmens Andringa** (1913) te Leeuwarden (wonende te Hallum) op 4 juli 2009, ongehuwd
- YB 132 **Tjeerd de Jong** (1928) te Oldeholtgade op 3 febr. 2009, ev. Riek de Jong - Andringa
- YB 1221 **Jitske Kramer – Andringa** (1942) te Leeuwarden (wonende te Goutum) op 25 jan. 2009, ev. Jacob (Jaap) Kramer
- YH 313 **Baafke Andringa – Andringa** (1919) te Drachten op 22 mei 2009, wed.v. Sjoerd Andringa
- YH 313 **Martha Larooi – Andringa** (1918) te Leeuwarden (wonende te Beetgumermolen) op 26 okt. 2009, wed.v. Wijtze Larooi
- YH 3113 **Aaltje Andringa – Kin** (1926) te St. Annaparochie op 10 okt. 2009, wed.v. Gerrit Andringa
- YN 11121 **Roliena Jantje (Rolien) Andringa – Seinen** (1933) te Dokkum (wonende te Damwoude) op 23 okt. 2009, ev. Yede Andringa
- YP 141 **Sijtske Mesken – Andringa** (1941) te Medemblik op ... , ev. Jan Mesken
- YP 142 **Doutzen (Dout) Andringa – Posthumus** (1913) te Metslawier op 25 mei 2009, wed.v. Sijbren Andringa
- ZG 2114 **Sjoerd Andringa** (1918) te Wolvega op 19 nov. 2009, wedn.v. Janke Andringa – v.d. Heide
- ZG 2115 ? **Tryntsje Andringa – Hiemstra** (1921) te Ried op 24 jan. 2009, wed.v. Marten Andringa
- ZH 111111 **Aafke Hesselien (Lineke) van Andringa – Tuzee** (1929) te Sneek op 10 nov. 2009, wed.v. Pieter Klaas L. van Andringa
- ZH 111111 **Hillegonda (Gon) Kuiper – van Andringa** (1955) te Sneek op 19 mei 2009, ev. John Kuiper (eerder ggm. Marinus v. Gorkum)

Van late middeleeuwen tot de Franse tijd herbergde het dorp Akkrum een prebende (stichting, fundatie) die al in de eerste helft van de 16de eeuw bekend stond onder de naam "het derde leen" of "Andringaleen". Met een bezit van aanvankelijk 72 pondematen aan leenslanden was het rijk in zijn soort: het had de grootte van een gemiddelde boerderij. Degene die daarvan de inkomsten mocht trekken zat er, zolang dat duurde, warmpjes bij.

Een nadere studie van de oude Andringa's bezien vanuit dat Andringaleen werd mogelijk gemaakt door Floris en Boudine Andringa - Hettinga (HA1213) die op 19 december 45 jaar getrouwd zijn.

Veel dank ben ik verschuldigd aan dhr. O.A.J. Roemeling te Hurdegaryp die mijn wankele schreden in het land van prebendes en lenen begeleidde.

de leenslanden

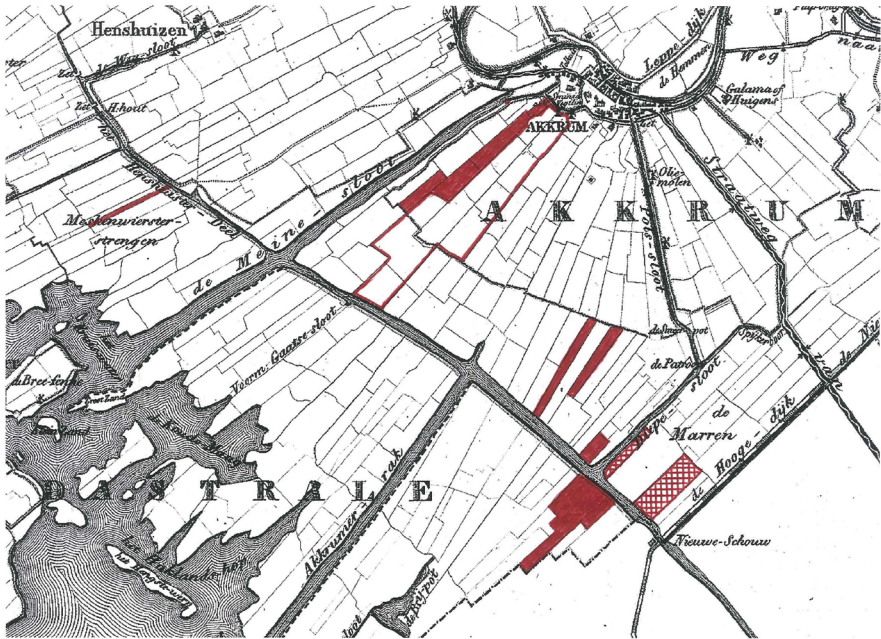
Het allereerste spoor treffen we aan wanneer Jorard Andringa (c) in 1476 bij testament de prebende die zijn broer Tyard Andringa (b) was begonnen uitbreidt met zijn huis en "sandahael pondameta bi Gatze slaet ende fiardahael bi dae Diapa slaet, een wer bynna slaet ende tolf pondemeta bi Abingha slaet". Dat lijkt wel latijn, maar het is oud-fries en het laat zich aan de hand van bijgaand kaartje helder verklaren.

Ingetekend zijn Andringasate (rood-omrand) en het Andringaleen: de landen van Tyard rood en die van Jorard geblokt. In 1543/44 zijn in het beneficiaalboek alle geestelijke bezittingen in Friesland opgetekend; men had er toen een handje van om zulk bezit, zoals lenen, als eigen familiebezit te gaan beschouwen en daaraan moest paal en perk worden gesteld. In dat beneficiaalboek worden de landen van Tyard netjes opgesomd (de bijdrage van Jorard ontbreekt in die bron).

Dat begint met de fenne van 7 koegangen in een goed jaar, maar soms niet meer dan 3 à 4 koegangen; dat is het weideland dat langs Andringasate strekt. Dan met de klok mee "die langhe ses" en "die corte ses" en 2½ pondematen aan het Deel. Aan de overkant van het Deel 6 pm die op het kaartje ontbreken, dan 8 + 3½ pm "op de Woltscherren" en tenslotte 3 pm in het noorden.

Daarmee hebben we dus alle oorspronkelijke, rood-ingekeurde, leenslanden gehad. Van de landen die Jorard bijdroeg vinden we op het kadasterkaartje de 6½ (sândeheal) pm bij Gaatse-sloot niet terug en de "wer bynna slaet" evenmin. Maar de 3½ pm bij de Diepe-sloot wel degelijk en het is nu duidelijk dat met de 12 pm bij de Aebinga-sloot het andere perceel op de Marren werd aangeduid.

Met 50 pm land, waaronder de fenne van 15 pm, had Tyard Andringa voor 1476 een prebende gesticht en deze werd door zijn broer Jorard met 22 pm vergroot. In het beginjaar van het kadaster, 1832, is dat nog als eenheid aan te wijzen. De "wer" en het land bij Gaatse-sloot ontbreken dan echter, evenals 6 pm van de oorspronkelijke stichting.

van prebende tot leen

In 1502 is mr. Henrick, pastoor van Beetsterzwaag, prebendaris te Akkrum. Het is daarmee duidelijk dat er toen nog geen sprake was van een leen. Een geestelijke beurde de inkomsten van de prebende en verzorgde in ruil daarvoor, zoals toen gebruikelijk, zielemissen voor de overledene(n).

Uit een verklaring van 1581 weten we dat niet zo gek veel later de broers Tziaert (6) en Jorryt (8) Andringa, kleinzonen van stichter Tyard, het patronaatsrecht toekwam van de vrije prebende in de kerk van Akkrum. Na het overlijden van Tziaert, het moet rond 1530 zijn geweest, wilde Jorryt één van zijn zonen op het leen helpen en vroeg hij instemming van mr Rienck (Reynarda, hun stiefbroer), pastoor van Goingarip, die voogd was over Tziaerts weeskinderen.

Toen functioneerde de prebende dus al als leen. Wel blijkt dat de begunstigden telkens minderjarige kinderen waren, meestal Andringa's, maar we vinden nooit met zoveel woorden of het een studieleen betrof.

Stellig was het Jorryts zoon Gabbe Jorrits Andringa (81) die we aldus als eerste begunstigde van het Andringaleen leren kennen. We weten van hem dat hij in 1533 al kerkvoogd (en dus meerderjarig) was: bij de verkoop van Schothuystersate in 1564 werd genoteerd dat Gabbe een betalingsachterstand had van 31 jaar van zijn administratie van het kerkegoed. Aan de andere kant weten we dat er over de periode 1532 t/m 1537 geen begunstigde was. Alles wijst er dus op dat het leen in 1531 is vrij gekomen door meerderjarigheid van die Gabbe.

Sindsdien had vader Jorryt zes jaar lang de inkomsten van het Andringaleen opgestreken en dat was dus niet helemaal volgens de regels. Kennelijk had men daar in de hoofdstad lucht van gekregen en vervolgens kende stadhouder George Schenk van Toutenburg het leen toe aan Pieter Johansz, kleinzoon van meester Hans te Leeuwarden. Het is wel duidelijk dat de kleinzoon van meester Hans niet een Andringa was. Hij is 8 à 9 jaar in bezit van het leen geweest en in 1544 hoefde het beneficiaalboek dus geen onregelmatigheden uit Akkrum te rapporteren.

De volgende begunstigde van de door Tyaert Andringa gestichte prebende was Jaring, zoon van Georg Andringa. Die benoeming moest uit Utrecht komen wat er op wijst dat de familieleden in Friesland het niet eens konden worden. In hem herkennen we zonder moeite Jorryts tweede zoon Jarich Andringa (82). Hij kan maar één of twee jaar van het leen hebben genoten want in januari 1548 volgt begeving – opnieuw door de bisschop – aan Reyneke Godefridi van Akkrum.

We weten dat Jarich rond deze tijd zijn vader opvolgde als boer op Andringasate want zijn zuster Lol (83) was naar Nes getrouwd en broer Gabbe (81) vertrokken naar Ouwster-Nijega. Vermoedelijk is Jarich in 1547 volwassen geworden. En tot dan toe zijn het, afgezien van de geparachuteerde kleinzoon van meester Hans, de zonen van Jorryt die van het leen genoten.

De begunstigde van 1548 moet Renick Gosses Andringa (611) zijn geweest, van een nieuwe generatie en kleinzoon van Tziaert. Deze is in 1551 verwickeld in een proces over het leen met dr. Alexius van Gel al was hij toen beslist nog niet meerderjarig. Hij is niet de Andringa-student te Keulen (1559) en Orléans (1564): dat was zijn neef dr. Rienck Andringa (631).

De laatste begunstigde van het Andringaleen die we kennen is Freerck Gabbes Andringa (812, weer uit de tak van Jorryt dus) die in 1563 als “clercq des Bisdoms te Utrecht en prebendarius te Accrum” te boek staat. Wat dat betreft hebben we zekerheid dat de prebende toen dus nog als leen functioneerde.

vreemde eend in de bijt

In 1549 voert dr. Alexius van Gel, raad bij het Hof van Friesland, vanwege zijn zoon Alexius een proces tegen de erfgenamen van Jorryt (met name Gabbe en Jarich) Andringa. Die Van Gel was van 1533-1538 raad van de hertog van Gelre en van 1539-1559 raadsheer bij het Hof van Friesland. Rond 1540 trouwde hij met Bauck Foppinga, van Bozum, en hij had dus al een zoon Alexius uit een eerder huwelijk. Van de man is bekend dat hij aardig frauduleus en flink inhalig was.

Het was Van Gel ter ore gekomen dat Jorryt Andringa over de jaren 1532-1537 ten onrechte de inkomsten van het “darde leen ofte prebende, gefundeert tot Ackrum, Andringa leen genoempt” had ingebeurd en het leek hem een goed idee om die inkomsten met terugwerkende kracht op te eisen ten behoeve van zijn gelijknamige zoon.

Het Hof stelde Van Gel, in ieder geval in eerste instantie, in het gelijk. In 1550 staan beide partijen weer tegenover elkaar, dan over de gerechtskosten. En we zagen dat in 1551 Renick Gosses Andringa zijn zaak voert tegen Van Gel, alweer vanwege zijn zoon Alexius. Ook die zaak had dus betrekking op het Andringaleen. Wij kunnen vaststellen dat Van Gel in de betreffende periode van 1532-1537 in dienst was van de hertog van Gelre en in (het bourgondische) Friesland toen dus niets had te zoeken. We mogen hopen dat de opbrengst van het leen over die jaren uiteindelijk een betere bestemming heeft gevonden dan bij die Alexius junior en we zijn Alexius senior dankbaar dat we door zijn bemoeienissen meer aan de weet zijn gekomen over het leen.

ruzie in de tent

Kort nadat in Leeuwarden de hervorming was afgekondigd worden we getuige van een rivaliteit tussen de nakomelingen van Tziaert Andringa en die van Jorryt Andringa over de rechten op het Andringaleen die nog lang zal aanhouden. Die begindatum kan toeval zijn, maar het lijkt minstens zo waarschijnlijk dat het leen, nadat het was losgeweekt van de moederkerk, vooral ook als een aantrekkelijke bron van inkomsten of als bezit werd gezien.

Het begon ermee dat Gosse Andringa (815) in mei 1580 de koeien van pachter Hette Ennes uit de leenslanden dreef om zijn eigen koeien daar te laten grazen. Dat lijkt een vreemde ingreep voor iemand die deurwaarder was van het Hof van Friesland te Leeuwarden maar bij de beschrijving van zijn nalatenschap drie jaar later blijkt dat hij rondom (bij Leeuwarden, te Ouwster-Nijega en Delfstrahuizen) in totaal 27 koeien had staan en her en der ook hooi voor 18 koeien.

Gosse werd door zijn werkgever, het Hof, op zijn vingers getikt en haalde zijn koeien weer uit dat land. Maar tegelijk spande hij Tziaert van Andringa (613) te Goënga en Popcke Buma (612), die de pachter Hette Ennes te hulp waren geschoten, een proces aan. Gosse beriep zich daarbij op een resolutie van gedeputeerde staten in zijn voordeel inzake de prebende en het patronaatsrecht daarvan.

Het is gemakkelijk en leerzaam om te zien hoe dat proces verder verliep. In 1581 verlangde Tziaert van Gosse dat die “puyr, suwer ende sonder bewimpelinge” in zou gaan op de punten die hij naar voren bracht. Tziaert doet daarbij uit de doeken dat hun beider grootvaders Tziaert en Jorryt Andringa indertijd het patronaatsrecht van de prebende van Akkrum toekwam, maar ook dat zijn tantes Geel, Anna, Foeck en Aeth Andringa hun rechten op het leen hadden overgedragen op zijn vader Gosse Andringa (61 dus). Tot slot van zijn betoog stelt Tziaert vast dat de misdragingen van Gosse van “gemene name ende fame binnen Ackrum ende daeromtrent” (dus daar welbekend) zijn.

Deurwaarder Gosse Andringa is dus niet lang daarna overleden. We moeten er, tussen haakjes, rekening mee houden dat hij het kan zijn geweest (en niet zijn naamgenoot Gosse 61) die samen met Tincko Andringa en andere geuzen een priester gevangen had genomen. Gosse liet een zoontje Gosse na, geboren in

1581, maar hij had ook een stiefzoon Jan Dircxz die bij gedeputeerde staten in dienst was en die hierna de honneurs waarneemt.

Enkele jaren later is het weer raak. Begin 1588 zegde pachter Hette Ennes de huur op van de landen van "het derde leen ... hietende Andringa leen". We weten niet waarom maar het lijkt wel duidelijk te zijn dat de erfgenamen van deurwaarder Gosse (nog steeds) verhuurders van de leenslanden waren.

Dan zien we dat Tziaert van Andringa en Popcke van Buma er als de kippen bij zijn om de pachter een nieuw huurcontract aan te bieden, maar deze besloot al heel spoedig dat hij de bepalingen daarvan niet geliefde na te komen.

Het wekt geen verbazing dat binnen de kortste keren Jan Dircxz zich bij de grietman van Utingeradeel Feycke Tetmans vervoegde en hem, namens zijn halfbroer Gosse Gossez en pachter Hette Ennez, verzocht om een regeling te treffen met genoemde Tziaert en Popcke. Dat blijkt erg moeizaam te verlopen en tenslotte hakt de grietman (met mandaat van gedeputeerde staten) de knoop door: Hette Ennes mag het lopende jaar de leenslanden blijven gebruiken (met uitzondering van 12 pondematen die Tierdt Jenckez al in gebruik had en houdt) en de kwestie van de heren over het patronaatsrecht wordt doorgeschoven naar het grietenijgerecht.

De grietman hield een verslag bij van de gang van zaken en dat stuurde hij op 1 juli 1588 met begeleidend briefje naar "monsieur Andringa", wie deze zaak ook aanging, met het verzoek om langs te komen voor nadere inlichtingen over de kwestie van het Andringaleen, voordat hij beide partijen weer bij zich zou roepen.

Tziaert Andringa en Popcke Buma hebben het kennelijk niet op een rechtszaak in Utingeradeel laten aankomen maar zij hebben zich in plaats daarvan tot gedeputeerde staten gewend om het patronaatsrecht te verkrijgen. Dat is hen gelukt maar we weten niet of dat van lange duur is geweest. In 1590 schrijft Jan Dircxz vanwege zijn halfbroer Gosse Andringa een verzoek aan gedeputeerde staten om de toekenning van het patronaatsrecht aan Andringa en Buma terug te draaien omdat zij fout waren ingelicht en omdat zijn halfbroer daar meer recht op had. Bovendien hadden Andringa en Buma buiten zijn weten om de pachter de huur opgezegd en had Buma al even eerder zes pondematen van het leen ontvreemd en die zelf in gebruik genomen.

In 1595 is, waarschijnlijk op verzoek van Popcke Buma, een afschrift gemaakt uit het beneficiaalboek van de landen van pastorie, vicarie en Andringaleen te Akkrum. Dat afschrift is bewaard door zijn nakomelingen. Dat was ongetwijfeld een nieuwe poging van Buma om zijn aanspraken op het leen hard te maken. Hieruit blijkt wel dat de strijd in 1595 nog niet beslecht was.

ruzie in kaart gebracht

Hette Ennez was in de tachtiger jaren pachter van de leenslanden behalve een stuk maadland van 12 pondemaat, dat had Tierdt Jenckez in gebruik. Dat is dus de grote lap land op De Marren die afkomstig was van Jorard Andringa. Al even

voor 1590 had Popcke Buma een stuk van zes pondematen van het leen ontvreemd. Ook dat komt ons bekend voor: dat betreft stellig het stuk land van die grootte dat het beneficiaalboek in 1544 nog wel tot het leen rekent maar het kadaster in 1832 niet meer en dat dus op ons kaartje helaas ontbreekt.

En wat die ruzie betreft krijgen we de indruk dat hier het gezegde geldt: "waar twee vechten om één been, gaat de derde er mee heen". Dat blijft echter bij een vermoeden omdat we helemaal niets weten over het leen in de volgende vijftig jaar. Pas rond 1640 krijgen we duidelijkheid dat het dan Tinco van Andringa (oud nr. M21, nieuw: 84221) is die hier de scepter zwaait. Verder is ook duidelijk dat "monsieur Andringa" die in 1588 door de grietman van de kwestie op de hoogte werd gesteld niemand anders is dan de secretaris en latere grietman van Utingeradeel Jelle Andringa (8421), oom van die Tinco. Het lijkt goed mogelijk dat in 1588 de kiem is gelegd voor het latere belang van de "tak van Tinco" bij het Andringaleen.

Het is al met al nu ook wel duidelijk geworden dat het patronaatsrecht van het leen niet beslist erfelijk was via één tak nakomelingen van de stichter. Wanneer dat wel zo lijkt te zijn, zoals van circa 1530 tot na 1580 binnen de tak van Jorryt Andringa, dan is dat niet onomstreden. De neiging om het patronaatsrecht in één hand (tak) te houden was er wel: rond 1580 was er maar één nakomeling van Jorryt die rechten liet gelden, deurwaarder Gosse. En ook in de tak van Tziaert Andringa zagen we een veelheid aan tantes die afstand deden van hun aanspraken ten gunste van één van hun (twee) broers.

de nieuwste geschiedenis

Halverwege de 17de eeuw was het Andringaleen in handen van genoemde Tinco van Andringa (1606-1673), secretaris van Sloten. Zijn tweede vrouw Dedtke Jenckema (overl. 1649, dochter van Abe Jennes Jenckema en Jeltie Rouckedr) liet hem, naast een jong gesneuvelde zoon, dochters Idske en Sytske na die in 1698 het patronaatsrecht hadden van dat leen, dan bekend als stem 20 van Akkrum. Bij loting was Tinco in 1651 nog een boerderij te Akkrum, stem 10, uit de nalatenschap van zijn schoonouders ten dele gevallen en hij bezat sindsdien twee bedrijven in dat dorp.

Rond 1540, ten tijde van Jorryt Andringa, werden de leenslanden nog gebruikt door de boer van Andringasate maar dat was in de tachtiger jaren van die eeuw al niet meer zo. Nog in 1708 werden die landen verpacht aan "buitenstaanders" maar in 1718 en daarna worden beide bedrijven, de stemmen 10 en 20, aan dezelfde boer verhuurd. Stem 10, die bewesten de straatweg naar Heerenveen strekte, had wel een huizing, boerderij, maar het leen toen al lang niet meer. De leenslanden werden dus onder stem 10 gebruikt en het geheel werd in de 18de eeuw als één bedrijf beschouwd. Dat blijkt ook uit de nalatenschap van Tinco's achterkleinzoon Tinco Andringa van Hylckama (1712-1750, secretaris van Sloten, net zoals zijn voorouders sedert 1637) waarin tientallen boerderijen worden aangetroffen waaronder één te Akkrum.

Ook blijkt dat binnen dat ene bedrijf verschillende percelen aan de wandel zijn geslagen. De 2½ pondematen aan het Deel en de 3 pondematen in het noorden (Meskenwiersterstrengen) die vanouds deel uitmaakten van de leenslanden worden in de 18de eeuw onder stem 10 gerekend, al wordt de belasting over die 3 pondematen dan nog op stem 20, het leen, geheven.

Toch vinden we nog een teken dat men zich er ook in die nieuwe tijd, als dat zo uitkwam, van bewust was dat het een leen betrof. In 1683 en 1684 werden de stemmende sates van Utingeradeel opgetekend. Die eerste keer wordt bij stem 20 genoteerd: “de kinderen van de oude secretaris Andringa tot Slooten hebben hier over het opsicht” en dan wordt meteen ook besloten dat hierop geen stemrecht rust omdat het “een praebende ofte leen is en bij gevolge geen vaste eigender”. De tweede lijst meldt dat de betreffende “stem” in possessie is van Idtske van Andringa te Sloten, “op hare soon Tinco”. Dat wekt toch de indruk dat we met een heus leen te maken hebben.

In 1790 wordt de huizing van het Akkrumer bedrijf door brand verwoest. De toenmalige eigenaar, Johan Petrus van Hylkama (1749-1816, lid van de staten van Friesland en grietman van Gaasterland), besloot daarop om alle landerijen in percelen te verkopen. Er waren acht gegadigden die ieder één of meerdere percelen kochten. Formeel werd in elke koopakte opgegeven van welke stem de percelen herkomstig waren maar in ruim de helft van die gevallen wist de secretaris het niet precies en was de toeschrijving net verkeerd om. Daar waar eens in goede jaren 7 koeien graasden, maar soms niet meer dan 3 à 4, gedijt nu het struweel dat de jachthaven van Akkrum enige beschutting biedt.

DE FRIESE ELFSTEDENTOCHTEN VAN HANS ANDRINGA ...

Van alle sporten die ik deed, was de Elfstedentocht voor mij wel de meest bekorende. In 1997 behoorde ik tot de gelukkigen die de tocht der tochten in dat jaar drie maal kon volbrengen: op 4 januari 1997 werd de 15^e Elfstedentocht per schaats uitgeschreven, enkele maanden later kon ik hem wandelend uitlopen en op Pinkstermaandag in datzelfde jaar ging ik er nog eens op de fiets bij langs.

Vorig jaar heb ik mijn 40^e Elfstedentocht volbracht: 30 keer per fiets, 8 keer al wandelend en 2 keer per schaats. Dit jaar behoorde ik tot de gelukkigen die met het koor “Les Rigolaux” uit Joure langs de Friese steden optreedt met de musical “It sil heve”, een cultuurhistorische elfstedentocht. Dit ter gelegenheid van de viering van het 100-jarig bestaan van vereniging Friesche Elf Steden. Op 4 dec. hopen we succesvol op te treden in Leeuwarden in de Harmonie. Dit zal tevens de slotvoorstelling zijn.

Sint Nicolaasga, 30 november 2009

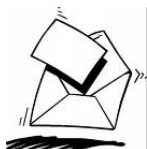
Hans Andringa (NC 2114)

Op de foto: 4 Elfstedentochtkruisjes van Hans - Fiets – Schaats – Wandel - Koor

Toen, rennen van hot naar haar, zelf alles handmatig schrijven, tekenen, typen, soms stukjes plakken met lijm, daarna alles zelf kopiëren, stencilen op het werk of via een drukkerij, daarna rapen, nieten, vouwen en per post laten versturen ... **Nu** thuis op de bureaustoel, alles op de computer digitaal verwerken, typen, knippen & plakken met de muisknop, zelf de lay-out maken, dan een druk op de verzendknop, de kopij ligt bij de drukker, maar tot slot ook nu nog per post laten versturen ...

Voor mij ligt een dikke stapel familiekrantjes 'Andringa Staach Nijs'; van elk nummer één exemplaar, totaal 8 cm. hoog. Ik ga even op zoek en vind vrij snel een mooi kartonnen doosje waar al deze 49 (+ 50) nummers precies in passen. De nummers **1 t/m 15** zijn alle op **wit** papier afgedrukt, **ASN 16 & 17** kregen een **blauwe omslag** en **vanaf** nummer **18 t/m 49** werd ASN in een **rode omslag** aangeleverd. **Krijgt** ons jubileumnummer **ASN 50 een gouden omslag?** Leek ons als bestuur heel toepasselijk, maar dan raakt de Andringa Stichting al haar bijeengeschaapte geld kwijt, nee dus. Natuurlijk kunt u er thuis goudkleurige accenten op aanbrengen, zo rond kerst en oud & nieuw ligt er vast wel iets goudachtigs in uw omgeving, gebruik desnoods de goudkleurige binnenkant van de doos met grote kerstkrans of koop een los vel goudkleurig metallic karton en vouw dat als kaft voor nr. 50. Zo maken we er samen een extra speciale editie van. Foto's van uw eindproduct en/of verhalen over dit nummer en voorgaande Andringa Staach Nijs familiekrantjes zijn van harte welkom!

Allereerst wil ik ingaan op de **verzending** van al deze Andringa Staach Nijs edities. De nummers 1 t/m 11 zijn in kleine enveloppen verzonden en bijna alle vanuit **Baflo**. Nee, dat is niet helemaal waar, ontdek ik nu. Ik vind net in mijn archief een aantal oude retourenveloppen (omdat bijv. de geadresseerde niet op dat adres woonde). Wij gebruikten reeds bij het 2^e ASN Port Betaald stempels, die werden dan gratis uitgeleend door een postkantoor. Ik zie hier gestempelde retourenveloppen met Port Betaald Joure, Leeuwarden, Baflo, Meppel, Bergum. Vaak werd een vergadering bij een van de bestuursleden thuis gekoppeld aan het schrijven van adressen op de enveloppen, het insteken van de krantjes, het sorteren op postcode inclusief bundels maken naar voorschrift van de PTT. Die bijeenkomsten waren waarschijnlijk mede hierdoor extra gezellig, ieder werkgroepslid was actief bezig! Het voorsorteren scheelde aanmerkelijk in portokosten! Wij maken nu nog steeds gebruik van die 48-uurs service, maar de toelevering qua postcode is versoepeld. Pas bij nr. 12 werd het blad te dik om het nog eens dubbel te vouwen, dus toen zijn we overgegaan naar grotere enveloppen. Maar dat werd toch wel extra duur, zowel de aanschaf van enveloppen en de extra frankeerkosten door die zwaardere envelop. Daarom

werd de blanco achterkant van ASN 13 t/m 17 bedrukt met linksboven het woord DRUKWERK, rechts boven PORT BETAALD en links onder een stempelafdruk van mijn nieuwe adres aan de Veendijk te **Havelte**. Het krantje werd dan vastgeplakt met sellotape of met de adressticker. Sinds de verschijning van nr. 19 werd het krantje meestal vanuit **Veenwouden** verzonden, opnieuw in enveloppen. Tijdens het drukken van de krantjes bij een drukkerij konden elders de lege enveloppen worden voorzien van adresstickers, tegelijkertijd met de bedrukte acceptgirostroken. Toen het secretariaat bij Arjen Andringa was, zorgde hij voor digitale adresstickers, dit werd later tijdelijk overgenomen door Heleen. Pas eind 1998 kwam bij mij thuis een computer. Januari 1999, bij het verschijnen van ASN 32, heb ik een extra berichtje toegevoegd op een los briefje: het is gelukt, het printen van honderden adreslabels en acceptgiro's!

Ook de **buitenkant** is in de loop der jaren veranderd. Het door mijn zus Lybrich getekende **Andringa bloemenkransje** met de in haar eigen handschrift ontworpen letters en cijfers, is vanaf nr. 1 t/m 17 op het **voorblad** afgedrukt. (Sinds ASN 46 staat dat bloemenkransje elke keer bij de familieberichten). Vanaf nr. 18 (het enige nummer waaraan ik niet heb meegewerkt door mijn echtscheiding en noodgedwongen verhuizing destijds) werd de **omslag rood**. Tsjerk zorgde voor een **strakke vormgeving** met de **drie klaverblaadjes links**. Deze vormgeving werd gehandhaafd tot en met nr. 30. De zwarte rand op het volgende nummer werd later iets grijzer. Bestuurslid Karin zorgde voor het wapen als achtergrond bij de nummers 37 t/m 40. Sinds de verschijning van ASN 41, het meinummer van 2005, staat links op het voorblad een **verticale Andringa weergave** met **losse letters**, geflankeerd door ambachtelijke attributen. In de beginjaren van de totstandkoming van Andringa Staach Nijs werd alle ruimte op elke pagina benut, dus ook het achterblad! Vergelijk het achterblad van ASN 2 maar eens met de illustratie bij het artikel door Ype in ASN 50. Op de **achterkant** van de nummers 20 t/m 29 staats niets, vanaf nr. 30 t/m heden gebruiken we ook de achterkant om mededelingen aan u door te geven. Alle krantjes zijn sinds de negentiende editie in een envelop op A5 formaat verzonden, soms met bijlagen, zoals blanco formulieren in verband met het aanleveren van uw eigen familiegegevens, inschrijfkartjes voor familiedagen en/of met **acceptgirostroken**. Omdat wij door de voorraad acceptgiro's heen waren en omdat nu gebruik gemaakt kan worden van automatische incasso en telebankieren, is er sinds enkele jaren door ons niet meer met acceptgirostroken gewerkt. Maar dat gaat veranderen, bij dit jubileumnummer zit weer eentje bij!

Ik ga in dit artikel niet verder uitgebreid mijmeren over de **inhoud** van Andringa Staach Nijs edities, want dan raak ik niet uitgeschreven. Grote kans dat u zelf in het bezit bent van alle 49 nummers. Mocht de huidige winterkou aanhouden, blader die ASN krantjes nog maar eens door...Wel ga ik nog even iets vertellen

over de **realisatie** van enkele blaadjes. In mijn archief ligt een geschreven planning voor ASN 5 – febr. 1983 - : <<WIE DOET WAT EN WANNEER?

Wie leveren teksten aan, waarover, wanneer, hoe? Op welke pagina worden ze geplaatst? Wie verzorgt de lay-out? Wie maakt afspraken met Hippoprint Leeuwarden? Wie brengt de kopij en wie haalt de krantjes daar later vandaan? Waar wordt geraapt, geniet en gevouwen? Wie zorgt voor de adressering? Wie stempelt de enveloppen met Port Betaald? Wie helpt met insteken en wanneer? Wie helpt met sorteren, bundels en bundellijst? Wie brengt daarna alles naar het postkantoor en wanneer? Attentie: De portokosten eerst zelf op het postkantoor betalen en later declareren bij de penningmeester! >>

Bladerend door ASN 1- 49 vind ik (soms handgeschreven) bijdragen van (oud-) bestuursleden o.a. Ype Brouwers, Japke Hoekstra, Sjoerd, Johan Nota, Arjen, Jaap, Tsjerk, Herman (vanaf nr.15 in elke editie) & Piet (vanaf nr. 31 regelmatig) Bij de eerste alinea in dit artikel heb ik al aangegeven dat er enorm veel is veranderd in de afgelopen jaren. Bij de eerste krantjes in de tachtiger jaren waren heel veel handelingen handmatig en/of werd een eenvoudige type-machine gebruikt. Begin jaren negentig kwam er een elektrische typemachine en langzamerhand kwam in ons stichtingsbestuur de computer in beeld.

Tot slot probeer ik uit te vinden vanaf welke editie alle kopij **volledig digitaal** werd aangeleverd. Waarschijnlijk was dat bijna tien jaar geleden: **ASN 32**, het **januarinumnummer van 1999**. Ik herinner me dat ik in die tijd met mijn diskette vol kopij naar mijn jongste broer Piter, grafisch vormgever te Wurdum, reisde. Ook hij heeft aan de technische realisatie van vele edities meegewerkt, vanaf de beginjaren met tussenpozen tot omstreeks ASN 35. De afgelopen vijf jaren wordt de per e-mail aangeleverde kopij door mij thuis op de computer verwerkt, daarna worden alle teksten ter correctie naar medebestuur lid en eindredacteur Piet gemaild. Daarna probeer ik weer verder te gaan met de vormgeving van ASN, het totaal aantal pagina's moet bijvoorbeeld altijd deelbaar zijn door vier. Af en toe wordt ik met handige tips ondersteund door Henk-Jan van der Let, onze drukker te Burgum sinds verschijning van **ASN 41**. Als het krantje dan na een aantal dagen opgehaald kan worden, heb ik meestal ons adressenbestand zo goed mogelijk bijgewerkt en de adresetiketten uitgeprint. Op die etiketten staat niet alleen uw adres met familiecode vermeld (of met vraagteken omdat wij niet weten bij welke familie u ondergebracht kunt worden), maar tevens rechts boven 'Port Betaald' en onderaan het adres van de afzender. Samen met onze penningmeester Eppie uit Kollum en soms met Andringa's uit deze omgeving gaan we dan de krantjes in de enveloppen stoppen, ook dat is weer enkele uren werk. (Wie wil ons daar eens bij assisteren?) Meestal lukt het na flink doorwerken om de, toch enigszins op postcode gebundelde stapels, enveloppen met gemiddeld zo 'n 800 krantjes in een paar dozen net voor sluitingstijd bij het hoofdkantoor te Burgum af te leveren. Porto van te voren betalen hoeft niet meer, sinds wij een zakelijke betalingsovereenkomst hebben met TNT.

In ASN 50 staat een borduurpatroon van het Andringa wapen, gemaakt door Marja, afgebeeld. Achterop ASN 3 tekende ik jaren geleden een borduurpatroon met een vooral nu actueel wintertaferel met bijgeschreven wensen voor 1982, alleen het jaartal kan worden gewijzigd in 2010! Tsjikke Andringa (YB 12214)

FINANCIËN

Op pagina 3 hebt u kunnen lezen dat het abonnementsgeld vanaf 2010 wordt verhoogd tot 10 Euro. Vanaf 2005 bedroeg het abonnementsgeld € 5,55, dat is daarna niet meer bijgesteld. Waarschijnlijk juist door dat lage bedrag ad € 5,55 werden vele extra giften naar draagkracht overgemaakt. Al die extra financiële injecties zijn en blijven reuze welkom!

Na lang beraad hebben we op de laatste Andringa Stichtings Bestuursvergadering ingestemd met deze verhoging. Dat is dus bijna een verdubbeling, dat realiseren wij ons ook. Maar wij zien geen alternatief. De inkomsten zijn vooral dit jaar aanmerkelijk lager dan de uitgaven. Wij moesten deze maand zelfs ons spaargeld aanspreken om ASN 50 te kunnen laten drukken en verzenden. Ook gaan wij weer over tot het meesturen van **acceptgirostroken**, laat die niet ongebruikt liggen, maar vul deze zo snel mogelijk in. Vergeet daarbij niet uw **eigen naam, adres**, familiecode en **BANK/GIRO NUMMER** in te vullen.

Wij realiseren ons ook dat er nu misschien Andringa's zijn die het nieuwe abonnementsgeld in deze economische crisistijd niet op kunnen brengen. Doneer dan een bedrag wat wel haalbaar is, zodat u toch ASN kunt blijven lezen. Ik doe tegelijkertijd een oproep aan diegenen, die iets royaler bij kas zitten. U hebt nu ons jubileumnummer **ASN 50** ontvangen. Wie weet kunt u juist daarom een extra grote gift overmaken ter ondersteuning van ons werk.

Dan nog even het volgende: we zijn bezig met het opzetten van een Andringa Website en als we dat tot een succes willen maken, kan dat alleen met uw financiële bijdrage! Ook de verkoop van onze boeken en kalenders stagneert, kijk daarom even naar de nieuwe actieprijsen op het achterblad, wie weet...

Met hartelijke dank en groet, ook namens het Andringa Stichting Bestuur en penningmeester Eppy Andringa – Bijma, Tsjikke Andringa

VAN FOTO TOT BORDUURPATROON...

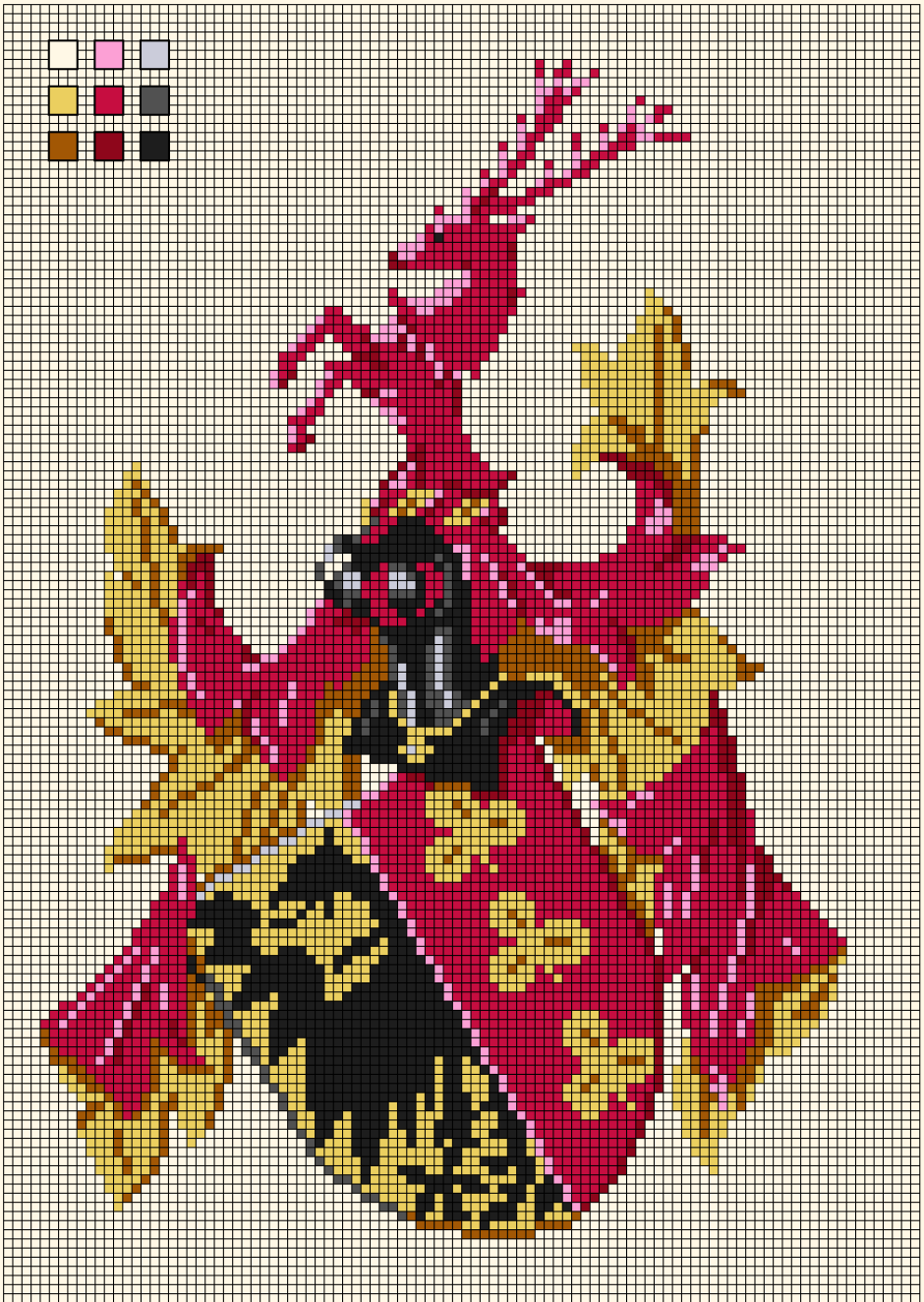
Ongetwijfeld is iedereen die in het bezit is van Andringa boek deel 1 (1985) er van op de hoogte dat op blz. 79 een losse foto in kleur is toegevoegd van het Andringa wapen, destijds getekend door dhr. Piet Bultsma en geregistreerd in 1983 door de Fryske Rie foar Heraldyk. (Kijk ook eens bij de website van Heraldisch Atelier Bultsma). “De nakomelingen van Tyard Andringa van Akkrum zijn gerechtigd dit wapen te voeren.” staat in Andringa Boek 1 bij het onderschrift van de foto te lezen. Op de voorgaande bladzijden staan meerdere Andringa wapens, getekend door Tsjerk Andringa (ZG 21133), waarbij voor elk wapen een korte toelichting door drs. Ype Brouwers, onze genealoog, die voor de totstandkoming van beide Andringa boeken een zeer grote rol heeft gehad.

Zo'n 25 jaar geleden heeft Ger Andringa (GA 1211) geprobeerd het Andringa wapen op de foto uit boek 1 te verwerken tot een borduurpatroon, zijn moeder Stien (GA 121) wilde het wapen graag borduren. Maar dat overbrengen van een foto op ruitjespapier viel nog niet mee. (We spreken over midden tachtiger jaren, de computer was nog maar nauwelijks in beeld...) Vooral de felle uitdrukking op de kop van het rendier was moeilijk om in ruitjespatroon te tekenen. Na diverse pogingen heeft Ger het grote vel ruitjespapier opgerold en in een koker gestopt.

Enkele jaren later heeft hij de koker aan zijn dochter Marja (GA 12111) mee naar huis gegeven om ook een keer een poging te doen. Na een teleurstellend resultaat om met behulp van een computer de foto te rasteren, is de koker in een hoek gezet. Ongeveer een jaar daarna kwam zij die koker weer tegen en zij begon met goede moed. Haar vader had al een doorzichtig plastic bedrukt met een raster over de foto van het wapen geplakt. Dagenlang is Marja toen bezig geweest om met potlood het raster en het wapen over te

nemen op haar grote vel ruitjespapier. Elk hokje heeft ze daarna in kleur weergegeven, elk hokje van 5x5 mm. dus ingekleurd met viltstift... Toen ze bijna klaar was, belde haar vader: oma Stien zou toch heel graag het wapen willen borduren! Hij was er niet van op de hoogte dat Marja inmiddels met de voltooiing van het borduurpatroon bezig was. Even later kon oma aan de slag!

Een paar weken geleden kreeg ik een digitaal voorbeeld van het Andringa wapen als borduurpatroon. Marja heeft haar originele op ruitjespapier getekende wapen omgezet op de computer. Wij geven het een ereplaats in ons jubileumnummer, veel borduurplezier gewenst! Het is ook toegankelijk op het internet via: www.andringa.nl/borduurpatroon.jpg. Onlangs kreeg Marja het geborduurde wapen weer terug (zie foto op pag. 21); oma Stien is in oktober 2009 overleden.

Marja, reuze bedankt voor je geweldige inzet!!!

Tsjikke Andringa (YB)

EEN FAMILIEVERHAAL	door GER ANDRINGA (GA1211)
--------------------	----------------------------

Bij mijn familie (GA) zien we tot 1881 geboorten in Leeuwarden. Maar vanaf 1883 zien we de geboorte van mijn opa en huwelijken van de anderen in Den Haag verschijnen. Waar het volgende verhaal zich afspeelt.:

Mijn vader. Boek 1 blz. 75 onder GA121:
"Johannes Gerardus Andringa, geb. te Den Haag 1 okt. 1911"
Hij is overleden 18 april 2000 en gelukkig 88 jaar geworden.

Zijn neef. Boek 1 blz. 75 onder GA11:
"Johannes, geb. te Den Haag 7 febr. 1913 en daar ovl. 11 juni 1932"
Hij is dus maar 19 jaar geworden!

De wonderlijke weg van een foto.

Mijn vader Jan en zijn volle neef Jan waren dikke vrienden. Ze fietsten samen, ze kampeerden samen en hadden beiden al jong verkering. Vader Jan leerde mijn moeder Stien van der Wilk kennen in 1928. En neef Jan had Alie Blankenspoor ontmoet. Jongens en meisjes van 15 en 16 jaar oud. Vaak fietsen en met de tent naar het Scheveningse strand. Gelukkige jaren, zoals mij werd verteld. Maar in 1932 werd neef Jan ernstig ziek en moest naar het ziekenhuis. Mijn moeder herinnerde zich nog hoe zij met Alie en Annemarie (de pleegzus van neef Jan) op het hek van het ziekenhuis klommen om naar neef Jan te kunnen zwaaien. Neef Jan overleed al na één week. Verdriet bij iedereen en natuurlijk ook bij Alie die haar Jan zó vroeg moest missen. Pleegzus Annemarie heeft toen, heel lief, een foto van Jan naar Alie gebracht. En Alie heeft de foto bij haar thuis neergezet.

Hier zou het verhaal gestopt zijn als er jaren later niet het volgende gebeurde.

Ik was getrouwd en in Leidschendam gaan wonen. Circa 1972 werd het huis naast ons verkocht. Er kwam een echtpaar wonen dat op hun 65-ste met hun melkwinkel in Den Haag stopte. We hadden een goed contact met deze burens.

Onze twee kinderen bijvoorbeeld mochten opa en oma zeggen en mijn ouders spraken veel met hen over de oude Haagse binnenstad.

Op een dag waren mijn ouders bij ons, we stonden voor het raam wat te praten en zagen dat onze burens visite kregen. Een man en een vrouw liepen naar de deur van onze burens, toen mijn vader zei: "Hé, die vrouw lijkt Alie Blankenspoor wel. Vraag eens aan de burens of dat klopt".

En jawel het klopte. Alie blijkt een schoonzus van onze buurvrouw te zijn. Maar, zei ze "praat daar nooit over. Want de man van Alie is vreselijk jaloers. Toen hij verkering met haar kreeg en bij haar thuis kwam moest de foto van neef Jan verdwijnen". Mijn vader heeft dus nooit met Alie over vroeger kunnen babbelen.

Hier zou het verhaal weer gestopt zijn, als er jaren later...

Het is 2002. Ik was reeds gescheiden. Alie en haar man waren overleden, intussen de buurman ook en toen de buurvrouw als laatste overleed ruimden hun twee dochters het huis leeg. De oudste dochter bracht een foto naar mijn ex, met de woorden "dit is een foto van Jan Andringa, misschien willen jullie die wel hebben". "Hoe is die foto nou bij jullie terechtgekomen?" En de dochter vertelde het volgende:

Toen Alie lang geleden die foto moest wegdoen heeft ze die aan haar schoonzus gegeven, (onze latere buurvrouw dus). En als Alie alleen bij haar schoonzus was, vroeg ze soms om weer even naar de foto van Jan te mogen kijken. De foto moest verdwijnen, maar haar Jan had ze in haar hart gesloten.

Die foto heeft nu een plekje in het album van mijn ouders, bij de foto waarop Neef Jan en vader Jan languit bij de kampeertent liggen op het Scheveningsstrand.

Met de hartelijke groeten,

Ger Andringa (GA 1211)

GEDACHTEN BIJ DE VIJFTIGSTE ASN door Herman Andringa
--

Bijna dertig jaar geleden ontstond onze bescheiden organisatie. Door de jaren heen is deze altijd gering van omvang gebleven. Dat geldt niet voor de resultaten van ons verband. De boeken zijn min of meer indrukwekkende resultaten van een klein groepje gepassioneerde vrijwilligers. Ik heb het over de twee markante genealogische werken die over de familie Andringa tijdens het bestaan van onze stichting zijn samengesteld en uitgegeven. De boeken zijn de materiële neerslag van nijvere arbeid door Ype Brouwers, als professionele begeleider en wetenschappelijk onderzoeker, en door amateur genealogen, autodidacten zogezegd, uit onze Andringa familie. Zij hebben met hartstocht en uithoudingsvermogen een opmerkelijke prestatie geleverd. En niet alleen zij.

Ook andere leden van de werkgroep en later de bestuursleden van de Andringa Stichting hebben in de loop van het bestaan van onze familieorganisatie opmerkelijk veel werk verricht. Er is een Chinees spreekwoord dat zo mooi uitdrukt dat je geduld moet hebben en dat er, om iets blijvends te produceren, tijd nodig is, dat luidt: "Je kunt niet in één dag een huis bouwen, maar wel iedere dag een steen metselen". Zo is het precies met het werk van de stichting. Soms lijkt de stichting wel een slak die heel langzaam vooruitkomt, maar wend je je af en kijk je wat later dan is die slak toch weer verder. Ander werk van de stichting is de organisatie van de bekende familiedagen. Nu al negen maal gehouden en iedere keer een succes. Jawel, de bezoekersaantallen lopen terug en dat behoeft onze aandacht, maar het neemt niet weg dat de bezoekers van deze dagen zeer tevreden zijn. Bij de laatst gehouden bijeenkomst, in Noord Holland, was het bezoekerstal laag. We weten niet waar dat precies aan ligt. Komen de Friezen moeilijker de dijk over? We weten het niet. Misschien hebben we onvoldoende reclame gemaakt. Zou zomaar kunnen.

Hoe dan ook, we gaan ons beraden over wat ons te doen staat in 2012, het volgende schrikkeljaar. Dat jaar komt al dichterbij nu we voor de deur van 2010 staan. En niet alleen dit jaartal is mooi, ook is het al bijna dertig jaar geleden dat een klein groepje Andringa's vonden dat ze maar eens moesten gaan wroeten in de familiehistorie. Opmerkelijk feit is dat de ASN redacteuren (ik weet niet goed hoe ik hen anders moet noemen) het vijftigste nummer uit brengen. Als hoofddader kunnen we hiervoor Tsjikke uit Veenwouden aanwijzen. De meeste

eer komt haar toe. Als andere bestuurders regelmatig, gedwongen door werk of andere besognes, moesten verzaken, dan raapte zij haar energie en creativiteit bij elkaar en zorgde er altijd weer voor dat er toch een ASN verscheen. Kijk, aan zulke mensen heb je wat. Zij verdient een lintje en niet uitsluitend voor haar bezigheden voor het ASN. Ook andere taken voert zij voor onze stichting uit. Zij houdt de contacten met Andringa's wereldwijd warm, zij ondersteunt andere vrijwilligers, vliegt van hot naar her (dat ben ik!) en is vliegende kiep in ons kleine team van spelers. Dus, mijn felicitatie voor het vijftigste ASN gaat in de eerste plaats naar Tsjikke uit en dan noem ik nog een naam. Piet, onze auteur en ASN

corrector. Ondanks de beperkingen door zijn lichamelijke ongemakken, zal ik maar zeggen, blijft Piet steeds in de weer voor ons bescheiden familiebulletin. Tenslotte natuurlijk felicitaties voor u als lezer. Wij zijn altijd weer blij met uw reacties. Ik zou zeggen geef ons van katoen, dan kunnen we met al die duwtjes op naar de 100. En ik hoop dat nog mee te maken. Over naar onze stichting.

Wat onze stichting betreft daar is de rek nog lang niet uit. Er liggen nog mooie taken. De rek is nog niet uit de stichting, maar de rek is wél uit enkele vrijwilligers van het eerste uur. Hoeveel actieve leden zijn we al niet kwijt-geraakt? Van de drie voorzitters van onze stichting zijn er twee overleden. Sjoerd en Tsjerk. Twee bovenste beste stichtingbestuurders, enthousiast, bekwaam, vasthoudend, humorvol en niet bang de handen uit de mouwen te steken. Ik denk ook aan al die anderen die ons al ontvallen zijn en werkelijk van betekenis zijn geweest. Felix, Arjen, secretaris, en Jaap, penningmeester, Johan Nota, archiefonderzoeker, en zijn vrouw Aggie, Sybe en Grytsje en Sjoerds vrouw Janke. (Over Sybe schreef ik jaren geleden dat het zo jammer was dat wij zijn "harde schijf" niet konden bewaren.) Te weinig nieuw Andringabloed is ingestroomd in ons bestuur. In de praktijk blijkt dat het werk steeds door minder mensen wordt uitgevoerd. Op een of andere manier is er kennelijk onvoldoende animo om actief te worden en de schouders onder de taken te zetten. Ik kan mij dat ook voorstellen. De huidige vrijwilligers (bestuurders) zijn niet meer de jongste en niet meer de enthousiastelingen van weleer. Misschien is het de tragiek van een club als de onze dat de huidige bestuurders zelf de vernieuwing in de weg staan door te blijven zitten. Nu wil ik niet beweren dat bij ons allemaal de fut eruit is, beslist niet, maar wel als heel bestuur in zijn geheel. In een sombere bui denk ik wel eens dat onze stichting geliquideerd zou moeten worden. Het werk is gedaan, de boeken zijn geschreven, er zijn geen grote doelen meer. Als de zon weer schijnt (en als ik nu naar buiten kijk zie ik veertig cm. sneeuw liggen, zonnetje erbij, het lijkt wel een Kerstkaart!) denk ik aan al die mooie taken en doelen die er nog te bedenken zijn voor de Andringa Stichting. Onderzoek, bevorderen van onderlinge contacten en uitwisseling van familie verhalen. Het werk van een familiestichting is nooit af. Zolang er familie is kunnen bronnen worden onderzocht, feiten worden verzameld en kan de familiegeschiedenis opnieuw worden geschreven. In het internettijdperk waarin wij inmiddels leven zullen wij ook onze communicatie moeten aanpassen. Al lange tijd staan we tot de knieën te bibberen in het koude badwater, maar we durven nog niet kopje onder te gaan: we zijn bang dat we niet kunnen zwemmen! Internetangst of zoiets. Daarbij komt ook nog dat er voldoende inkomsten binnen moeten komen om te kunnen communiceren, om het even of het via dit ouderwetse ASN of via geavanceerde www wegen gaat. Dat brengt mij bij het financiële aspect. De bescheidenheid van onze club geldt ook voor het financiële vlak. Wij vragen maar een kleine bijdrage. Een bijdrage die ons niet veel meer toelaat dan op dit moment plaats vindt. Met andere woorden, als we een adequate Andringa site gaan bouwen en exploiteren dan is er zeker meer geld nodig dan thans beschikbaar is. We weten ook dat naarmate wij minder ASN uitgeven, er misschien wel juist daardoor minder geld binnen komt. Een vicieuze cirkel. Het aantal vaste betalende leden (donateurs / abonnementen) is de laatste jaren aan de lage kant. Om verder te kunnen op de wijze die wij voorstaan zal er meer geld moeten binnenkomen. We hebben, om daar

verandering te brengen, echt uw hulp nodig. Lezers en donateurs die het nuttig vinden dat wij het werk kunnen blijven doen (of nieuwe vrijwilligers) roep ik ook op om andere familieleden warm te maken om ook donateur te worden. Het mooiste cadeau voor onze familie stichting zou zijn dat er dit komende jubileumjaar enkele honderden donateurs (stipers) bij komen!

Oldeholtgade, 18 december 2009
Herman Andringa (NB)

PS Iedereen nog een fijne feestdagen en een warm familiair 2010

ONTMOETINGEN MET ANDRINGA'S ... 15

De vijftiende aflevering alweer - een verhaal over ontmoetingen met Andringa's ... nu in ASN 50. Regelmatig ontmoet ik mijn eigen Andringa familie en af en toe de Andringa's van het Andringa Stichtings Bestuur. Daarnaast hoor, lees, zie of ontdek ik vaak iets over andere mensen die dezelfde achternaam dragen of er aan verwant zijn.

Overigens ben ik altijd benieuwd naar jullie reacties & verhalen, bel of stuur eens iets op, wie weet wordt daar in het volgende ASN op ingegaan ...

Deze keer start ik met een ontmoeting met mijzelf: **Tsjikke Andringa (YB 12214)**. Het is vrijdag, door de sneeuw een onverwachte extra vrije dag! Mijn beide (uitwonende) studerende dochters hebben ook een extra vakantiedag! Mijmerend tijdens de grote afwas vanmorgen kom ik mezelf tegen: waarom staan er zoveel smerige spullen op het aanrecht, wat heb ik de afgelopen dagen gedaan, waardoor die afwas zich maar bleef opstapelen? Is dit een afwas van drie of nog meer dagen? Eén wijnglas: ik begin mijn afwas altijd met het vuile glaswerk. Gisteravond het begin van de kerstvakantie thuis gevierd met het laatste restje rode wijn wat ik mee kreeg van mijn werk. De avond daarvoor hebben we als team gezellig in een kerkzaal na zitten borrelen na twee geslaagde kerstuitvoeringen in die kerk door onze basisschoolleerlingen. Acht theeglazen: 's ochtends begin ik mijn ontbijt met een kop thee, maar dit is geen afwas van acht dagen hoor! Meestal drink ik 's middags of 's avonds ook thee. Vijf kleine en drie grote koffiemokken, nog zoveel? Ik was deze week toch vaak elders voor een kop koffie? Oh ja, twee keer maakte ik espressokoffie en dan zet ik twee kopjes tegelijk in het apparaat. 's Middags of 's avonds verwarm ik soms een grote mok met cacao of oploskoffie aangelengd met koude melk in de magnetron. Nu kan ik nog niet herleiden wanneer ik voor het laatst thuis heb afgewassen. Eén gebakshoteltje, oh ja, zondag had ik een stukje appeltaart bij

de koffie. Heb ik dan vanaf zondag de afwas laten staan? Waarschijnlijk wel! Acht platte, drie diepe bordjes en zeven diepe schaaltes, maar die gebruik ik zowel voor ontbijt, lunch en souper. Het blijft nog een raadsel, er kwam deze rommelige week ook zoveel op mij af. Bij het afdrogen van het bestek ontdek ik 1 garde, 1 houten lepel, 4 schilmesjes, 6 messen, 2 kartelmesjes, 7 vorken, 1 gebaksvorkje, 12 eetlepels en 7 theelepeltjes. Daarna twee steelpannetjes en twee braadpannen: ik heb de afgelopen week slechts twee keer gekookt, maar had toch bijna elke dag een warme maaltijd! Ik kook meestal een dubbele portie: eentje om meteen op te eten en eentje die ik de volgende dag in de magnetron opwarm. Twee oude boterkuipjes (gebruik ik om restanten van zelfbereide maaltijden in te vriezen): twee keer dus zo'n eenpersoonsmaaltijd uit de vrieskast. Ook deze week kreeg ik van een lieve collega nog een restje bloemkoolschotel. Gister hadden we als team op school heerlijke soep met diverse salades, dus toen heb ik thuis maar niet meer gekookt. Resumerend kom ik tot de ontdekking dat mijn laatste afwas thuis bijna een week geleden was. Het aanrecht is nu weer schoon, nou nee, het eerste vuile koffiekopje staat al weer klaar voor de volgende afwas. Buiten dwarrelen sneeuwvlokken, binnen ga ik verder op mijn computer in de 'Andringa kamer' met deze rubriek en de overige lay-out.

December is ook dit jaar voor mij een hectische maand! Voor u zal dat waarschijnlijk net zo zijn, iedereen weer op eigen wijze. Gezellige Sinterklaasvieringen thuis en op het werk, dit jaar voor de kerk elke zondag in actie voor ons adventsproject en door dorp, school en kerk werd/wordt er opnieuw een beroep op mij gedaan in verband met de coördinatie rond alle kerstspelkleding. Vorige week vrijdagavond voor de kerstmarkt, helaas zat Veenwouden toen bijna twee uur lang zonder stroom. Woensdag voor beide kerstspelvieringen van mijn school, er moesten bijvoorbeeld naast Jozef & Maria, de engel Gabriel, Zacharias & Elisabeth elke keer zo'n veertig kinderen worden omgetoverd in schapen, herders, engeltjes, priesters en burgers. Zelfs een bijpassend nieuw decor moest vorige week nog in elkaar worden geknutseld, ik kan vaak zo moeilijk nee zeggen, ben veel te snel enthousiast, mijn brein begint te borrelen met allerlei creatieve ideetjes, och, dat doe ik er toch zo even tussen door... Voor kerstavond is tijdens de kerstwandeling van kerk naar kerk in ons dorp ook weer de nodige kerstspelkleding nodig voor diverse taferelen onderweg. Gistermiddag, na vele uren van voorbereiding, kerstworkshops op school begeleidt voor alle groepen in alle beschikbare ruimtes. Iedereen knutselde met veel animo, een gezellige drukte van belang! Gelukkig heb ik wel assistentie, maar toch. Bezoekjes brengen aan (jarige en/of zieke) familie, vrienden en kennissen? Bijna geen tijd. Ondertussen het ontwerp voor mijn eigen kerst- en nieuwjaarskaarten uitgewerkt, nu nog de realisatie ervan. Vorig jaar heb ik niets verzonden. Een klein voorproefje van onze kerstkaart komt misschien in ASN, mits er ruimte over is. Zo niet, dan nu, mede namens Sygri & Kirsten, alvast fijne feestdagen gewenst en voorspoedig 2010! Oftewel Merry X-MAS & MMX...

Maakte ik mij bij de samenstelling van ASN 49 in mei 2009 enorm veel zorgen over de broze gezondheid van **Hans Andringa (NC 2114)**, die toen vanuit zijn ziekenhuisbed de Elf Steden Wandeltocht Vijfdaagse moest volgen, nu kan ik vertellen dat Hans herstellende is na een zware operatie en lange ziekteperiode! Bovendien heb ik samen met zijn vrouw **Thea** hem vrijdagavond 4 december in de Harmonie te Leeuwarden bewonderd tijdens de laatste uitvoering van en later na afloop gesproken over zijn rol in de Fries-Nederlandstalige musical "It sil Heve" over het thema 100 jaar Elfstedentocht. Hans is al jarenlang actief lid van de opera- en operette vereniging 'Les Rigolaux' te Joure. Hij had aanvankelijk 7 rollen in deze musical, maar kon door ziekte slechts enkele uitvoeringen meemaken. Hans, geweldig om dit mee te mogen maken!

Afgelopen zomer ben ik twee keer per trein naar Limburg gereisd. Eerst naar mijn eigen familie: **Robijn & Miriam Andringa (YB 122112)**. Ik was nog nooit bij hen thuis geweest. Leuk om hen en hun beide jonge kinderen Maaïke en Camiel daar te ontmoeten en om te ervaren hoe zij daar in hun prachtige huis wonen. Het was heel gezellig, genietend van Limburgse vlaai met koffie, fietsend met Robijn en peuter Camiel van huis langs een mooie route om zijn zus van school op te halen, later het leuke Limburgse gekeuvel van 'voorlezende' Maaïke, buiten boontjes plukkend in hun tuin en om bij te kletsen met veelzijdige Miriam.

Enkele weken later dus opnieuw naar Limburg, nu naar twee zeer trouwe Andringa familiedagbezoekers: **Henk & Rie van Spankeren – Andringa (KA132)**, rasechte Amsterdammers, maar door zijn werk als werktuigkundige bij de staatsmijnen, al decennia lang wonende te Bunde. Elke reünie waren zij vaak de allereerste gasten die wij als bestuur konden begroeten! Meestal waren wij dan nog volop bezig met de laatste voorbereidingen van de familiedag. Een spraakwaterval, die Henk! Wat heeft hij me veel verteld en laten zien, o.a. de scriptie ivm zijn opleiding tot meester-zilversmid. Rie kon er bijna niet tussen komen om haar verhaal te doen. 's Middags maakten we een bijzondere rondrit langs Limburgse bezienswaardigheden en bewonderden een gedeelte van de Mergellandroute. Na enkele heerlijke Limburgse specialiteiten gedronken en gegeten te hebben, brachten Henk en Rie mij weer veilig terug naar het station. Rie is inmiddels en Henk wordt bijna 80 jaar, allebei nog van harte gefeliciteerd!

Ontmoetingen te Veenwouden met vier S. Andringa's op één dag...

Dinsdag 8 september 2009. 's Morgens vroeg, op zoek naar iets anders, vond ik toevallig in een oude Encyclopedie van Friesland bij de A: "**ANDRINGA, Sibius van, predikant (Dokkum 25-7-1735 – Harlingen 21-9-1818). Stond te Beetsterzwaag, Sint Jacobiparochie en Workum. Schreef verschillende werken**". Op blz. 60 in Andringa boek I staat Sibius met veel meer informatie beschreven als **Sibe van Andringa (A 412)**. Opnieuw heb ik grote bewondering voor alle informatie die Ype Brouwers aanleverde! Zie ook zijn bijdrage in dit ASN 50.

Mijn oudste dochter **Sygrit Andringa (YB 12214)** kwam diezelfde ochtend langs om haar Spaanse studieboeken op te halen. Zwager Jaap bracht mij 's middags een dikke stapel met oude exemplaren van "Us eigen Lûd", het kerkblad van de vroegere Gereformeerde kerk te Oosterbierum, waarin vele interessante hoofdartikelen geschreven door SA = **Sybe Andringa (YB 1221)**, mijn vader. Ook nam Jaap een exemplaar mee van het augustusnummer 'Liwwassers', het stadsblad voor Leeuwarden, waarin een boeiend artikel met foto over **Sjoerd en Gré Andringa – Swarts (YP 1211)**. Sjoerd was jarenlang een van de bekendste persfotografen van Friesland. "Wie tegen de negentig loopt, zoals wij, herleeft het leven. Meer dan ooit misschien ben ik mij nu bewust van het zijn."

Misschien herinnert u zich nog de losse bijlage bij ASN 46 over "Joris Andringa (1635–1676) schrijver – kaper - kapitein" geschreven door **Ton Andringa (LE223)**. Ton mailde mij in september, nadat hij pas met zijn vrouw **Akky** was teruggekeerd van de NY400-week, waar nogal wat evenementen waren georganiseerd met o.a. ons kroonprinselijk paar rond het feest dat er al 400 jaar lang een ononderbroken vriendschap bestaat tussen Nederland en Amerika. Tijdens dat festival van 8 t/m 13 september in New York is er een boek gepresenteerd over beroemde Friezen in Amerika. Ton schrijft: "Er stond – meende ik te zien - maar één Andringa in en dat was niet onze Joris. Ik heb stiekem in een eerste exemplaar geloerd; later heb ik er geen kunnen bemachtigen. Een der schrijvers van het 17e eeuwse gedeelte heb ik er over aangesproken. Hij wist erg veel van Joris, maar had gemist dat Joris als gouverneur van NY benoemd was geweest. De man wil graag onze brochure hebben, want hij wil een monografie schrijven over kapitein Benckes en wil daarin Joris laten figureren". Het boek "Gevierde Friezen in Amerika" door Peter de Haan e.a., heb ik via de bibliotheek kunnen bemachtigen. Nieuwsgierig naar de Andringa in dat boek, ontdek ik om wie het gaat: **Ytje Andringa**. In Andringa boek 1 is zij terug te vinden op blz. 170 bij **NB2** als jongste dochter van Jan en Grietje. Het hoofdstuk in "Gevierde Friezen in Amerika" (blz. 234 e.v.) gaat over Ytje haar kleinzoon **Frederick Feikema Manfred**, romanschrijver. Voor Ton heb ik een stukje gekopieerd (via internet) waarin Frederick vertelt over zijn "onterfde" grootmoeder die uit een rijk gezin kwam. Zelf heb ik mijn twijfels over Frederick zijn opmerkingen. Ytje komt uit een arbeidersgezin te Tzum. Ik kan me voorstellen dat Ytje haar ouders moeite hadden om haar naar Amerika te zien vertrekken, maar om dan te spreken over 'onterven'? Maar nu kunnen we bij de jongste dochter van Jan Michiels & Grietje Andringa – Raukema (NB2) enkele data en aanvullende gegevens toevoegen.

Ontmoetingen met Andringa's, ik zou nog wel meer kunnen beschrijven, maar ik stop nu echt met dit artikel.

English Edition nr. 13 has to be published soon!

Oare kear mear! Mei freonlike groet,

Tsjikke Andringa (YB 12214)

Wie wil ons de komende tijd helpen om enkele pagina's met familiegegevens uit beide Andringa boeken te digitaliseren en te koppelen aan nieuwe informatie? Het gaat dus om stukken tekst zeer nauwkeurig over te typen en/of bij te werken in een Word bestand. Denk daarbij vooral aan eigen familietakken en/of aan andere gedeelten. Ons doel is te zijner tijd om, indien realiseerbaar, al die teksten te verwerken tot een derde Andringa boek. Neem voor meer informatie contact op met familiearchiefbeheerder Tsjikke Andringa.

Alle Andringa boeken deel 1
zijn recentelijk uitverkocht,
toch is er nog regelmatig vraag naar.

Ligt er een ongebruikt exemplaar bij u thuis en/of heeft u onlangs eentje uit een nalatenschap geërfd, die door u ter beschikking gesteld wordt, dan horen wij dat graag!

INHOUDSOPGAVE

Andringa Stichting adressen	pag. 2
Enkele mededelingen	pag. 3
Column door Herman	pag. 4
In memoriam Sjoerd & Janke Andringa - v.d. Heide	pag. 5
Familieberichten	pag. 7
Het Andringaleen te Akkrum door Ype Brouwers	pag. 10
Hans zijn Elfstedentochten	pag. 16
Terugblik ASN van 1 t/m 50 door Tsjikke	pag. 17
Financiën	pag. 20
Van foto tot borduurpatroon – Marja Andringa	pag. 21
Borduurpatroon Andringa wapen in kleur	pag. 22
Een familieverhaal door Ger Andringa	pag. 23
Gedachten bij 50 ^e ASN door Herman	pag. 24
Ontmoetingen met Andringa's – 15 -	pag. 27
Inhoudsopgave	pag. 31
Andringa boekbestellingen en kalenders	pag. 32

Andringa - publicaties

De Andringa familieboeken en Andringa kalenders zijn te bestellen door het verschuldigde bedrag over te maken naar:

Andringa Stichting, Waterlelie 5 te Kollum
Postgirorekening nr. 99008 onder vermelding van: Bestelling
.. x boek deel 1 en/of .. x boek deel 2 en/of .. x kalender.
Noteer duidelijk uw naam en adres op de acceptgirostrook.

Na ontvangst van het bedrag krijgt u het bestelde thuis gestuurd.

Persoonlijk boeken of kalenders afhalen en betalen mag ook, maar laat dit dan even van te voren weten aan:

Mw. Ida Okx - Andringa, Soolstede 2, 8426 AT Appelscha
Tel. Tel. 0516 – 431453 (of 06 – 10 33 52 87)

Kosten van de publicaties:

Andringa Boek deel 1 (1985) UITVERKOCHT	€ 40,00
Andringa Boek deel 2 (1996) (LET OP ACTIEPRIJS)	€ 15,00
Engelse versie (korte samenvatting bij deel 1)	€ 20,00
(Bij bestudering van deel 2 is deel 1 nodig als naslagwerk)	
Andringa KUNST verjaarskalender per stuk	€ 10,00
Kalender - 2 exemplaren (LET OP ACTIEPRIJS)	€ 15,00
“Fryske Ferskes” poëzieboekje door Sjoerd Andringa	€ 7,50
Verzendkosten per boek in Nederland	€ 6,75
(nieuw tarief TNT post voor pakket post)	
Verzendkosten per kalender in Nederland	€ 2,64
(indien toelevering via normale brievenbus mogelijk is)	